

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja L'Z Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Kariérová výchova a poradenstvo v školách

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: **KARIÉROVÁ VÝCHOVA A PORADENSTVO v školách**

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

V zmysle Stratégie rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 z novembra 2004, ktorá je rozpracovaním Lisabonskej stratégie pre Slovensko, naším prvoradým spoločenským cieľom je *rozvoj znalostnej ekonomiky* – čo zahŕňa celoživotné vzdelávanie, rozvoj ľudských zdrojov, vzdelávanie a odbornú prípravu a ich efektívne prepojenie na potreby trhu práce. Táto Národná lisabonská stratégia je najvýznamnejším komplexným dokumentom, v ktorom sa deklaruje úsilie o zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a zvýšenie potenciálu ľudských zdrojov pre potreby vedomostnej ekonomiky. Akčné plány Národnej lisabonskej stratégie a Národný program reforiem sa sústreďujú na tie rozvojové zámery Slovenska, ktoré najviac prispievajú k zvýšeniu inovatívneho potenciálu slovenskej ekonomiky, rozvoju vedomostnej ekonomiky a zamestnanosti občanov. Národný strategický referenčný rámec stanovuje národné priority a dohliada na smerovanie štrukturálnych fondov EÚ v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Určuje aj prepojenie medzi prioritami Spoločenstva a Národným programom reforiem.

Jedným z účinných nástrojov zosúladenia profesionálneho rozhodovania, profesionálnych želaní jednotlivcov, hlavne mladých, so systémom odborného vzdelávania a s potrebami trhu práce je celoživotné („*biodromálne*“) kariérové poradenstvo, ako na to upozornila aj Bruselská rezolúcia prijatá Radou Európskej únie v máji 2004 o posilňovaní politik, systémov a aktivít v oblasti celoživotného poradenstva (9286/04/EDUC 109 SOC 234). V kontexte celoživotného vzdelávania predstavuje poradenstvo* súbor aktivít, ktoré umožňujú občanom každého veku a v každej etape života zistiť svoje možnosti, kompetencie a záujmy, aby sa mohli rozhodnúť o svojom vzdelávaní, odbornej príprave a zamestnaní a riadiť svoju osobnú životnú cestu vo vzdelávaní, v práci a v iných oblastiach, v ktorých tieto schopnosti získavajú alebo používajú. Poskytovanie poradenstva v systéme vzdelávania a odbornej prípravy, najmä v školách a školských zariadeniach, zohráva principiálnu úlohu pri zabezpečovaní pevného základu pre rozhodovanie sa jednotlivcov o ich vzdelávaní a kariére a pri pomoci jednotlivcom rozvinúť efektívne riadenie vlastného vzdelávania a kariérovej dráhy. Je to tiež kľúčový nástroj pre inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy, zabezpečujúci skvalitnenie vzdelávania.

V súčasnosti vzrastá spoločenský význam kariérovej výchovy a poradenstva, lebo jeho úlohou je podieľať sa na riešení aktuálnych spoločensko-ekonomických problémov a rozporov v oblasti výchovy a vzdelávania vo vzťahu k potrebám praxe, najmä:

- pri zabezpečovaní súladu medzi individuálnymi záujmami, kompetenciami jednotlivcov a spoločenskými potrebami, požiadavkami trhu práce,
- medzi zdrojmi pracovných síl a reálnou potrebou kvalifikovaných absolventov škôl,
- medzi kvalifikačnými nárokmi na zamestnancov a ich profesionálnym (kvalifikačným) profilom,
- pri zvyšovaní efektívnosti výchovy a vzdelávania, najmä však odborného vzdelávania a prípravy žiakov pre trh práce s využívaním spolupráce škôl so sociálnymi partnermi.

* Pojem poradenstvo sa chápe operacionálne na súhrnné označenie všetkých foriem poradenských aktivít (od poskytovania informácií, konzultácií, posudzovania kompetencií, pracovno-právnych služieb, tréningu rozhodovania sa ap.). V členských štátoch EÚ sa totiž používajú rôzne pojmy na označenie týchto poradenských aktivít, služieb spojených so vzdelávaním, odbornou prípravou, kvalifikáciou, povolaním, zamestnaním (napr. školské, profesijné, profesionálne, kariérové poradenstvo, kariérová výchova, profesionálna orientácia, služby zamestnanosti, pracovné poradenstvo).

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Spoločenský význam kariérovej výchovy a poradenstva zdôrazňujú aj mnohé ďalšie dokumenty celoslovenského významu – Konceptia celoživotného vzdelávania (vláda SR prijala uznesením č. 157/200 vo februári 2004) a Stratégia celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva (schválila vláda SR uznesením č. 382/2007 v apríli 2007).

Konceptia celoživotného vzdelávania vychádza z materiálu Európskej komisie Memorandum celoživotného vzdelávania a je v súlade so strategickými dokumentmi Slovenskej republiky zameranými na oblasť vzdelávania a zamestnanosti. Jednotlivé ciele koncepcie sú v súlade so základnými princípmi trvalo udržateľného rozvoja v oblasti celoživotného vzdelávania. V Aktivitách na dosiahnutie cieľov stanovuje v časti Informácie a poradenstvo aj úlohy škôl a školských zariadení v záujme skvalitnenia prípravy žiakov pre trh práce, ich lepšieho prepojenia s inštitúciami trhu práce. Stanovuje aj úlohu pripraviť modely prípravy kariérových poradcov zohľadňujúce kľúčové zručnosti potrebné na výkon práce s rozličnými skupinami klientov.

Hlavným cieľom **Stratégie celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva** je dobudovať systém celoživotného vzdelávania a systém celoživotného poradenstva tak, aby uľahčil občanom prístup k opakovanému a pružnému nadobúdaniu nových kvalifikácií prostredníctvom kvalitného vzdelávania (formálneho aj neformálneho). V týchto súvislostiach sú významné komplexné poradenské služby počas celého života človeka pri dodržiavaní rovnosti príležitostí. Celoživotné poradenstvo predstavuje komplex multidisciplinárnych poradenských služieb ponímaných ako „pomoc jednotlivcom akéhokoľvek veku pri rozhodovaní o otázkach vzdelávania, odbornej prípravy, voľby zamestnania a rozvoji kariéry v ktorejkoľvek fáze ich života“. Medzi špecifickými cieľmi celoživotného poradenstva definovanými v Stratégii sa kladie dôraz na zvýšenie profesionalizácie služieb celoživotného poradenstva prostredníctvom skvalitnenia odbornej prípravy poradcov a spolupráca (dialóg, spätná väzba) sociálnych partnerov.

Druh vzdelávania:

Špecializačné vzdelávanie

Forma vzdelávania:

Kombinovaná 110 hodín z toho 80 hodín prezenčne a 30 hodín dištančne

Ciele a špecifické ciele

Hlavný cieľ:

Získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovanej činnosti výchovného poradcu a kariérového poradcu pre plnenie úloh v oblasti kariérovej výchovy a poradenstva v školách.

Špecifické ciele programu kontinuálneho vzdelávania

- Oboznámiť účastníkov s platnými právnymi normami a ustanoveniami štátnej správy a samosprávy týkajúce sa škôl a školských zariadení, prípravy žiakov na vstup na trh práce, aplikácia záväzných noriem do praxe;
- zorientovať kariérových poradcov – pedagogických zamestnancov v regionálnych, národných a európskych systémoch kariérových poradenských služieb - v školstve, v službách zamestnanosti, v personálnych agentúrach, EURES; poradenská podpora mobility mladých ľudí;
- doplniť účastníkom kontinuálneho vzdelávania poznatky o zákonitostiach študijno-profesijného / kariérového vývinu mladých ľudí a o možnostiach jeho poradenského usmerňovania; základné teórie kariérového vývinu;

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- poskytnúť prehľad z ťažiskových disciplín zasahujúcich do kariérovej výchovy a poradenstva v školách, do optimalizácie kariérového vývinu, a to osobitne z pedagogiky, psychológie, sociológie, medicíny (vied o zdraví), ekonómie, pracovného práva, informatiky;
- naučiť a špecializovať poradcov vo využívaní modelových poradenských prístupov k študijno-profesijnému / kariérovému vývinu, k riešeniu základných životných úloh mladých ľudí v oblasti začleňovania sa do sveta práce (vrátane odborného vzdelávania a prípravy);
- naučiť poradcov využívať špeciálne poradenské metódy, metodické nástroje využiteľné v kariérovej výchove a poradenstve pre žiakov, pri riešení ich problémov, životných úloh v procese študijno-profesijného / kariérového vývinu, osobitne pri profesionálnom rozhodovaní sa (1. a 2. smerová voľba povolania); individuálne a skupinové formy práce so žiakmi;
- aktualizovať a rozšíriť kompetencie poradcov v škole pri rozvíjaní sebapoznania žiakov, ktoré je východiskom pre optimálne profesionálne rozhodnutie; individuálne a skupinové poradenstvo;
- naučiť poradcov párovať osobné predpoklady žiakov s požiadavkami povolaní, zamestnaní; využitie výsledkov pedagogickej diagnostiky, zužitkovanie výsledkov psychodiagnostického vyšetrenia, výsledkov diagnostiky zvyškového potenciálu u žiakov so ZP;
- rozvinúť u kariérových poradcov potrebné sociálno-psychologické zručnosti pre prácu so žiakmi, naučiť ich primerane komunikovať so žiakmi, s pedagogickými a odbornými zamestnancami, s rodičmi, sociálnymi partnermi (sociálno-psychologický výcvik);
- využiť sociálno-psychologické zručnosti kariérových poradcov v škole aj pri ich participácii na výcviku sociálnej komunikácie žiakov v záujme zvýšenia ich zamestnateľnosti, efektívnej prípravy pre trh práce;
- zorientovať kariérových poradcov v informačných zdrojoch, v systémoch profesionálnych informácií - o možnostiach štúdia, o povolaniach, o ich požiadavkách na človeka, o možnostiach zamestnania doma a v zahraničí; zabezpečovať žiakom dostatok aktuálnych profesionálnych informácií (merkantily, IKT, exkurzie, účasť na burzách);
- zdokonaľiť kariérových poradcov vo využívaní informačných a komunikačných technológií, osobitne internetu pri vyhľadávaní potrebných profesionálnych informácií; naučiť využívať informačno-poradenské programy, interaktívne burzy práce;
- viesť poradcov k spolupráci s ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami školy, so zamestnancami systému VP a P (CPPP a P, CŠPP), s odbornými školami, aj s rodičmi pri orientácii žiakov,
- rozvíjať organizačné kompetencie kariérových poradcov pri zabezpečovaní kontaktov škôl so sociálnymi partnermi, kooperácia s poradenskými službami mimo školstva (so službami zamestnanosti, personálnymi agentúrami), so zamestnávateľmi, občianskymi združeniami, s verejnou správou ap.;
- viesť poradcov k systémovosti ich práce, k vytvoreniu a využívaniu akčného plánu školy na školský rok, k vytvoreniu dlhodobej koncepcie, stratégie kariérovej výchovy a poradenstva v škole, k pravidelnému monitorovaniu a vyhodnocovaniu kariérovej výchovy v škole;
- zdokonaľiť poradcov v systematickom sledovaní vývinu študijno-profesijných záujmov žiakov školy, porovnávať ho s vývinom zamestnanosti v regióne, so strategickými plánmi hospodárskeho rozvoja v regióne, v SR, v EÚ; prispôbovať stratégiu kariérovej výchovy v škole;
- naučiť kariérových poradcov využívať štatistické údaje vo svojej práci (napr. o potrebách trhu práce, o stave nezamestnanosti);
- zdokonaľiť poradcov v bilancovaní uplatniteľnosti absolventov školy, pri sledovaní ich umiestnenia na vyšších typoch škôl, uplatnenia sa na trhu práce, osobitne sledovať kariérový vývin žiakov so ŠVVP; aplikácia na kariérovú výchovu v škole;
- rozvíjať tvorivosť, kritické myslenie s možnosťou vývoja nových efektívnych metód a metodík využiteľných v kariérovej výchove a poradenstve v škole.

Obsah vzdelávania:**Učebné osnovy špecializačného vzdelávania kariérových poradcov:**

MODUL 1 Všeobecné aspekty kariérovej výchovy a poradenstva	Forma prezenčná	Forma dištančná
<p>1.1. Teoretické východiská, koncepcie, teórie a ich praktické implikácie; kariérová výchova a kariérové poradenstvo v školách ako súčasť výchovného poradenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poňatie kariérovej výchovy a poradenstva ako komplexnej interdisciplinárnej odbornej pomoci človeku pri riešení jeho vývinových úloh, situácií a realizácií jeho potrieb vo sfére práce, povolania, zamestnania. Teoretické koncepcie kariérového poradenstva. – Potreba kariérovej výchovy a kariérového poradenstva vo vyspelých štátoch. Súvislosti medzi poradenstvom a odbornou prípravou, zosúladovanie profesionálnych želaní jednotlivcov s možnosťami odbornej prípravy, zosúladovanie kvalifikačnej štruktúry obyvateľstva s potrebami trhu práce prostredníctvom kariérovej výchovy a kariérového poradenstva. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>	
<p>1.2. Prehľad poradenských systémov u nás a v zahraničí</p> <ul style="list-style-type: none"> – Systémy kariérového poradenstva vo vyspelých krajinách (USA, Francúzsko, Nemecko, severské krajiny) a v bývalých socialistických krajinách. Organizačné typy poradenstva. – Historický vývoj systému profesionálneho / kariérového poradenstva u nás: výchovný poradca v školách, strediská pre voľbu povolania, pedagogicko-psychologické poradne, Ústav profesionálneho vývinu a poradenstva FF UK, VUDPaP, akademické poradne; časopis Výchovný poradca. Vedecký výskum profesionálnej orientácie a poradenstva. – Súčasný stav kariérovej výchovy a kariérového poradenstva v rámci systému výchovného poradenstva. Koncepcia pedagogicko-psychologického poradenstva, koncepcia a stratégia celoživotného poradenstva. 	3	
<p>1.3. Legislatíva MOP a EÚ dotýkajúca sa celoživotného (kariérového) poradenstva; medzinárodná spolupráca</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dohovory Medzinárodnej organizácie práce dotýkajúce sa podpory kariérového poradenstva. Európska sociálna charta a právo na poradenstvo pri voľbe povolania. – Lisabonská stratégia pre Slovensko, ľudské zdroje a vzdelávanie. Bruselská rezolúcia zo stretnutia Rady Európskej únie z mája 2004 k problematike celoživotného poradenstva. – Medzinárodná spolupráca v oblasti kariérového poradenstva. Najvýznamnejšie odporúčania medzinárodných konferencií k problematike školského a profesionálneho/kariérového poradenstva (organizovaných UNESCO, IAEVG). – Najvýznamnejšie medzinárodné projekty (PHARE, Leonardo da Vinci, Open Society Foundation a i.) realizované u nás v posledných 15 rokoch v oblasti kariérového poradenstva. Európsky sociálny fond. 	3	
<p>Postavenie a hlavné úlohy kariérového poradenstva v podmienkach trhovej ekonomiky; aplikácia na prácu kariérových poradcov so žiakmi do skončenia odbornej prípravy</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kariérové poradenstvo ako nástroj zosúladovania profesionálnych želaní, kompetencií jednotlivcov (osobnostných, zdravotných, fyzických, kvalifikačných) s potrebami trhu práce, s reálnymi možnosťami profesionálneho uplatnenia sa. – Význam profesionálnych informácií (informácií stimulujúcich obraz o sebe, 	8	

<p>informácií o možnostiach odbornej prípravy, o svete práce, poradenských informácií). Profesionálne informácie a príprava na voľný pohyb pracovnej sily v EÚ.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hlavné úlohy kariérového poradcu. Kvalifikačný profil, štandard funkcie (požadované kompetencie) kariérového poradcu v škole. – Poradenské služby pre žiakov – študentov, absolventov, učiteľov, rodičov. Individuálne poradenstvo a skupinové formy práce. – Rozvíjanie záujmov a schopností žiakov / študentov, osobitne tých, ktoré sú perspektívne z hľadiska novej budúcej profesionalizácie. – Sústavné sledovanie, posudzovanie a hodnotenie individuálnych psychických a fyzických predpokladov z hľadiska optimálneho profesionálneho uplatnenia sa. – Upevňovanie postojov ku zvolenému odboru štúdia a k povolaniu, osobitne na stredných odborných školách. – Podnecovanie žiaducich zmien vo výchove a vzdelávaní úpravami obsahu vyučovania, odbornej prípravy, sústavy študijných a učebných odborov. – Vzájomná spolupráca kariérových poradcov s ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami v školstve participujúcimi na kariérovej výchove a poradenstve – osobitne s výchovnými poradcami, s učiteľmi, s riaditeľom školy, s majstrami odbornej výchovy, s odbornými zamestnancami v škole a CPPP a P, CŠPP, so školskými psychológmi, špeciálnymi pedagógmi. – Koordinácia činnosti školy a mimoškolských faktorov výchovy a vzdelávania, najmä s rodičmi, spoločenskými organizáciami, kultúrnymi a osvetovými zariadeniami, s masovokomunikačnými prostriedkami. – Odborná príprava kariérových poradcov v školách na spoluprácu s úradmi práce, so sociálnymi partnermi, zamestnávateľmi a zamestnávateľskými združeniami, s príslušnými orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy. – Príprava kariérových poradcov na spoluprácu so zdravotnými inštitúciami, s posudkovými lekármi (zohľadňovanie fyzických a zdravotných požiadaviek povolání / zamestnaní na človeka, poradenská pomoc žiakom so ZP). 		
<p>Organizácia a riadenie kariérového (výchovného) poradenstva v školstve</p> <ul style="list-style-type: none"> – Legislatívny stav, školský zákon, vyhláška o výchovnom poradenstve. – Otázky riadenia, koordinácie a racionalizácie systému. Stupňovitosť úrovne špecializovaných poradenských služieb. – Metodické usmerňovanie pedagogických zamestnancov v systéme VPPP, odborné pracoviská špecializované na problematiku kariérovej výchovy a poradenstva. – Vedecký výskum problematiky kariérovej výchovy a kariérového poradenstva. – Ďalšie vzdelávanie kariérových poradcov. 	4	
<p>Dištančná úloha, výstup: Spracovať v písomnej forme plán spolupráce kariérového poradcu s pedagogickými a odbornými zamestnancami v škole participujúcimi na kariérovej výchove a poradenstve – osobitne s výchovnými poradcami, s učiteľmi, s riaditeľom školy, s majstrami odbornej výchovy, s odbornými zamestnancami v škole a CPPP a P, CŠPP, so školskými psychológmi, špeciálnymi pedagógmi – podľa podmienok v škole (formát A4, rozsah cca 3-4 strany).</p>		4
<p>MODUL 2 Multidisciplinárny charakter kariérového poradenstva</p>	Forma prezenčná	Forma dištančná
<p>2.1. Pedagogika</p> <ul style="list-style-type: none"> – Profesionálna orientácia / kariérová výchova ako organická súčasť systému výchovy 		

<p>a vzdelávania. Výchovno-vzdelávacia sústava ako faktor profesionálnej orientácie (stupne a druhy škôl, podmienky prijatia, možnosti uplatnenia absolventov).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Štátna politika v školstve v kontexte požiadaviek EÚ, Lisabonská stratégia. Konceptia pedagogicko-psychologického poradenstva, Konceptia a Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva. – Školská legislatíva a jej uplatnenie v praxi kariérovej výchovy a kariérového poradenstva. – Štruktúra, formy a obsah vzdelávania, diferenciacia vyučovania, fakultatívne a nepovinné vyučovanie, nadväzná organizovaná záujmová činnosť a e-learning, ich využitie pri formovaní profesionálnych záujmov. – Sústava študijných a učebných odborov (KOV a ISCED), profil absolventa odboru vzdelávania - štandard vzdelávania. – Didaktika a metodika edukačného procesu v kariérovej výchove. – Špecifiká kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pre mládež so zdravotným postihnutím. – Kariérová výchova a kariérové poradenstvo pre nadaných a talentovaných žiakov, študentov. – Kariérová výchova a kariérové poradenstvo pre neprosievajúcich žiakov, študentov. – Metódy pedagogickej diagnostiky. Proforient. – Kritériá, metódy a formy prijímania na stredné a vysoké školy. – Osobitosti kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, osobitne Rómov. – Vzájomná súčinnosť činiteľov na škole pri kariérovej výchove žiakov - učiteľov, majstrov, vychovávateľov, kariérového poradcu, výchovného poradcu, školského psychológa. – Spolupráca školy, centra pedagogicko-psychologického poradenstva, školského výpočtového strediska, metodicko-pedagogického centra pri kariérovej výchove a kariérovom poradenstve. – Metódy získavania informácií o štúdiu a vzdelávaní, o možnostiach štúdia v krajinách EÚ. – Európska dimenzia obsahu výchovy a vzdelávania a požiadavky trhu práce. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">2</p>	
<p>2.2. Psychológia práce, poradenská psychológia, psychológia v profesionálnom / kariérovom vývine</p> <ul style="list-style-type: none"> – Psychika a pracovné činnosti, osobnostné predpoklady, psychická spôsobilosť pre výkon povolání – zamestnaní, vlohy, schopnosti, zručnosti, záujmy, povahové vlastnosti. – Základné poznatky z psychológie práce, profesiografia, využívanie profesiogramov v poradenskej praxi, interaktívne počítačové programy. Možnosti a obmedzenia posudzovania osobnostných predpokladov pre povolanie / zamestnanie. – Využitie výsledkov psychologickéj diagnostiky v kariérovej výchove a poradenstve v škole, párovanie, profesiografia. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>	
<p>2.3. Sociológia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sociálna štruktúra obyvateľstva ako faktor kariérovej výchovy a orientácie, regionálne osobitosti a rozdiely, osobitosti profesionálneho správania sa osôb zo sociálne znevýhodneného prostredia. – Sociálne vzťahy; socializácia osobnosti, vplyv skupiny (skupinovej dynamiky) na profesionálne rozhodovanie, profesionálne správanie jednotlivca. – Sociologické aspekty profesionálneho vývinu, sociálne prostredie, mesto, dedina, priemyselná aglomerácia, poľnohospodárstvo. Vzdelanostná úroveň obyvateľstva, 	<p style="text-align: center;">1</p>	

rodina ako významný faktor, vzdelanie a povolanie rodičov, súrodencov, počet detí v rodine. Osobitosti profesionálneho správania sa mužov a žien. Demografický vývoj. – Európska sociálna charta.		
2.4. Vedy o zdraví (medicína, fyziológia, psychohygiéna) – Somatofyziologické, fyziologické, zmyslové a mentálne predpoklady prijatia na odborné štúdium a prípravu, na výkon povolania. – Možnosti a obmedzenia posudzovania zvyškového fyzického/zdravotného potenciálu u osôb so zdravotným postihnutím. – Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. – Využívanie posudkov zdravotnej spôsobilosti v kariérovej výchove, v kariérovom poradenstve pre osoby so zdravotným postihnutím.	1	
2.5. Ekonomia práce – Práca, povolanie, zamestnanie, pracovná činnosť. Hlavné atribúty povolania, zamestnania, cena práce, systémy odmeňovania. Klasifikácie povolání, zamestnaní, medzinárodné normy. – Politika zamestnanosti, politika trhu práce. Problém nezamestnanosti v spoločnosti s trhovou ekonomikou. – Vzdelanie ako faktor sociálno-ekonomického rozvoja. Náklady na vzdelanie, návratnosť investícií do vzdelania, efektívnosť vzdelávania, racionalizácia siete škôl, kvalifikácia a jej využívanie, uplatnenie absolventov v praxi, zosúladovanie vzdelávania a odbornej prípravy s potrebami trhu práce.	4	
2.6. Pracovné právo – Právo na prácu a jeho zabezpečenie, právo na vzdelanie. – Pracovnoprávne vzťahy. – Európska sociálna charta a právo na poradenstvo pri voľbe povolania. – Právne normy v oblasti bezpečnosti práci a ochrane zdravia pri práci.	4	
Dištančná úloha, výstup: Vypracovať prezentáciu s informáciami o možnostiach kariérového poradenstva a kariérového vzdelávania (formát PPT v rozsahu cca 10 snímkov).		8

MODUL 3 Metódy, formy práce výchovných poradcov a kariérových poradcov v školstve	Forma prezenčná	Forma dištančná
3.1. Individuálne a skupinové formy práce v kariérovom poradenstve – Pozorovanie žiakov, rozhovor (riadený rozhovor), zostavenie a využitie dotazníka o študijných a profesionálnych záujmoch žiakov. Využívanie výsledkov hodnotenia žiakov (posudkov psychickej a zdravotnej spôsobilosti). – Konzultácie a spolupráca s učiteľmi. – Konzultácie s rodičmi. Skúmanie sociálneho prostredia žiakov. – Spolupráca špecialistov na úseku kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pri príprave žiakov pre vstup do sveta práce, na trh práce. Spolupráca s úradmi práce - exkurzia na príslušný úrad práce. – Konzultácie s lekárom pri zohľadňovaní zdravotnej spôsobilosti pri profesionálnom rozhodovaní sa žiakov so zdravotným postihnutím. – Spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami, propagácia služieb kariérového poradenstva prostredníctvom médií, propagácia škôl, programov	3 2 2 8 2 3	

vzdelávania, povolání. – Poradenské sedenia so skupinami – podľa vekových kategórií žiakov, osobitných skupín chlapcov a dievčat.	2	
3.2. Práca s profesionálnymi informáciami, IKT pri hľadaní a využívaní zdrojov profesionálnych informácií – Systém profesionálnych informácií u nás, verejný prístup k informáciám, informačné zdroje. – Informačný systém ako základná súčasť tvorby vyhodnocovania a poskytovania informácií v systéme výchovného poradenstva a prevencie. – Tvorba informácií a využívanie programov (EvuPP). – Využívanie internetu pri získavaní aktuálnych profesionálnych informácií o možnostiach a obsahu odbornej prípravy (doma i v zahraničí), o povolaniach a zamestnaniach, o trhu práce, možnostiach uplatnenia sa (doma i v zahraničí) analýza profesionálnych informácií, ich hodnotenie a aplikácia na miestne podmienky. – Poskytovanie profesionálnych informácií žiakom, študentom, rodičom rozličnými formami, pomocou informačných a komunikačných technológií (IKT); interaktívne informačno-poradenské programy.	2 3 4 2	
Dištančná úloha, výstup: Vypracovať projekt alebo prezentáciu s informáciami o využívaných zdrojoch profesijných informácií o trhu práce a povolaniach vo vlastnej činnosti koordinátora (formát PPT v rozsahu cca 10-15 snímok).		18

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu má profesijné kompetencie pre výkon špecializovanej pozície výchovného poradcu a kariérového poradcu v školách a následne ich vie využívať v kariérovej výchove, v príprave žiakov na vstup na trh práce, v poradenstve. Výchovní poradcovia a kariéroví poradcovia – pedagogickí zamestnanci v školách poskytujú poradenstvo žiakom a rodičom hlavne pri rozhodovaní sa o ďalšom štúdiu a povolani, zohľadňujú ich zamestnateľnosť po absolvovaní školy.

Rozsah vzdelávania:

110 vyučovacích hodín, z toho 80 hodín prezenčne a 30 hodín dištančne

Trvanie programu špecializačného vzdelávania:

do 18 mesiacov od začatia vzdelávania.

Kategória a podkategória pedagogických zamestnancov:

Kategória pedagogických zamestnancov: -

Podkategórie pedagogických zamestnancov: -

Kariérové stupne pedagogických zamestnancov -

Kariérová pozícia: výchovný poradca a kariérový poradca

Podmienky na zaradenie uchádzačov

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre pedagogických zamestnancov v kariérovej pozícii výchovný poradca a kariérový poradca, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.).

Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej činnosti alebo sebvzdelávaním podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. **sú minimálne tri roky** pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Prihlasovanie účastníkov:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Na kontinuálne vzdelávanie si uchádzač podáva písomnú prihlášku poskytovateľovi vzdelávania. Riaditeľ školy v prihláške podpisuje správnosť uvedených údajov. Ak riaditeľ nepotvrdí prihlášku, preukáže sa uchádzač relevantnými dokumentmi na overenie správnosti údajov v prihláške poskytovateľom vzdelávania.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie špecializačného štúdia

Podmienky ukončovania špecializačného vzdelávania:

- 80 % osobná účasť na prezenčnej forme štúdia,
- vypracované dištančné úlohy,
- obhajoba písomnej záverečnej práce,
- absolvovanie záverečnej skúšky pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Témy záverečnej skúšky sú totožné s obsahom vzdelávacích modulov:

Všeobecné aspekty kariérovej výchovy a poradenstva

Teoretické východiská, koncepcie, teórie a ich praktické implikácie

kariérová výchova a kariérové poradenstvo v školách ako súčasť výchovného poradenstva

Prehľad poradenských systémov u nás a v zahraničí

Legislatíva MOP a EÚ dotýkajúca sa celoživotného (kariérového) poradenstva; medzinárodná spolupráca

Postavenie a hlavné úlohy kariérového poradenstva v podmienkach trhovej ekonomiky aplikácia na prácu kariérových poradcov so žiakmi do skončenia odbornej prípravy

Organizácia a riadenie kariérového (výchovného) poradenstva v školstve

Multidisciplinárny charakter kariérového poradenstva

Psychológia práce, poradenská psychológia, psychológia v profesionálnom / kariérovom vývine

Sociológia

Vedy o zdraví

Ekonómia práce

Pracovné právo

Metódy, formy práce kariérových poradcov v školstve

Práca s profesionálnymi informáciami

IKT pri hľadaní a využívaní zdrojov profesionálnych informácií

Overenie získaných predmetných kompetencií nadobudnutých sebvzdelávaním a vykonávaním pedagogickej činnosti realizuje pedagogický zamestnanec s minimálne tromi rokmi pedagogickej praxe obhajobou záverečnej práce a skúškou pred trojčlennou skúšobnou komisiou (§ 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z v znení zákona č. 390/2011 Z. z.) za rovnakých podmienok okrem účasti na prezenčnej forme štúdia.

Personálne zabezpečenie:

Garant vzdelávania:

PhDr. Marta Hargašová, CSc. – dlhoročná odborníčka v oblasti celoživotného kariérového poradenstva, vysokoškolská učiteľka, autorka a spoluautorka viacerých publikácií venovaných celoživotnému poradenstvu, vedúca prvej Poradne pre vysokoškolákov. Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 3 a 4 zákona č. 317/2009 Z. z v znení zákona č. 390/2011 Z. z.

Lektori: učители pre kontinuálne vzdelávanie, externí lektori - odborníci v poradenstve s minimálne 7-ročnou praxou, vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa s prvou atestáciou alebo druhou atestáciou.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Náklady na vzdelávanie budú financované z prostriedkov Národného projektu MPC Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a rozpočtu MPC.

Cestovné náklady hradí vysielajúca organizácia alebo účastník sám.

Materiálne zabezpečenie vzdelávania:

Vzdelávacie priestory, študijné materiály a metodické materiály, učebné pomôcky, spotrebný materiál poskytne MPC.

Na vzdelávanie sa využijú dostupné študijné materiály a metodické materiály v printovej a elektronickej podobe týkajúce sa kariérového poradenstva.

Technické a informačné zabezpečenie vzdelávania:

Na prezenčnej forme sa bude využívať aj technické zabezpečenie – PC s prístupom na internet, videokamera a videoprehrávač, dataprojektor, reprografická technika.

Prezenčná časť vzdelávania sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko - pedagogického centra alebo v priestoroch Centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie poverených metodickým usmerňovaním, resp. v priestoroch ZŠ alebo SŠ.

Učebné zdroje:

- KOL. AUTOROV: *Efektívna prevencia pred nezamestnanosťou začína kariérovou výchovou a kariérovým poradenstvom v školách a školských zariadeniach*. Zborník študijných materiálov pre poradcov v školstve. Výstup projektu SOP LZ 2004/4-013. Bratislava: MPC, 2007.
- *Career Guidance and Public Policy. BRIDGING THE GAP.*, 2004. Dostupné na internete: www.oecd.org/dataoecd/33/45/34050171.pdf [cit. 29.09.2007]
- DOČKAL, V.: *Deti so špeciálnymi edukačnými potrebami: minority vo výchovno-vzdelávacom procese*. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 39, 2-3, 140-149, 2004.
- DOČKAL, V. a kol.: *Psychológia nadania*. Bratislava: SPN. 1987.
- GRAJCÁR, Š.: *Informačno-poradenský program „Sprievodca svetom povolání“ a jeho možnosti v poradenstve pri voľbe povolania a výbere zamestnania*. Vzdelávanie dospelých, mim. číslo / 2004, roč.IX, pp. 59-65.
- GRAJCÁR, Š.: *Študijné a profesijné poradenstvo - svet a my*. In: Zborník z celoštátnej konferencie pri príležitosti 45. výročia založenia prevej Psychologickej výchovnej kliniky- Áno psychologickému poradenstvu! Radšej osobnosť rozvíjať ako liečiť. Bratislava: VEDA pre KPPPsCVPP, 2002.
- HARGAŠOVÁ, M. a kol.: *Úvod do sveta práce*. Učebnica pre stredné školy. Bratislava: EXPOL PEDAGOGIKA, 2006.
- HARGAŠOVÁ, M., LEPEŇOVÁ, D.: *Pracovná, pedagogická a poradenská psychológia*. In: Modulárne dištančné vzdelávanie kariérových poradcov pre európsku mobilitu (MODILE – EUROCARCO). Bratislava: ŠIOV, 2004.
- Integrovaný systém typových pozícií www.istp.sk
- KOL. AUTOROV: *Svet práce*. Bratislava: Logos, Nadácia otvorenej spoločnosti.2000.
- KOŠČO, J. a kol.: *Poradenská psychológia*. Bratislava: SPN, 1987.
- LEPEŇOVÁ, D.: *Kariérové poradenstvo v školstve ako súčasť výchovného poradenstva. Analýza vzdelanostných potrieb a štandardy poradcov v systéme VPP*. In: Zborník zo seminára v Bratislave *Inovatívne metódy v kariérovom poradenstve*. Bratislava: Euroguidance centrum, SAAIC, 2009.
- LEPEŇOVÁ, D.: *Kariérové poradenstvo v rezorte školstva na Slovensku*. Zpravodaj Pedagogicko-psychologického poradenstvá. Praha: Institut pedagogicko-psychologického poradenstvá ČR, 2008.
- LEPEŇOVÁ, D.: *Nevyhnutnosť interdisciplinárnej interrezortnej spolupráce pri budovaní integrovaného kariérového poradenstva*. In: *Metódy a formy činnosti pedagogicko-psychologických poradní v európskom kontexte*. Bratislava: VÚDPaP, 2004.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- MATULA, Š.: *Systém komplexnej poradenskej starostlivosti o deti a mládež s poruchami správania*. Metodický materiál. Bratislava: VÚDPaP, 1990.
- *Psychologické metódy vo výchovnom a kariérovom poradenstve*. Komentium českých a slovenských príspevkov z odborného cezhraničného seminára Rakúsko – Česká republika, Slovenská republika. Brno: EUROGUIDANCE, 2005.
- Sprievodca svetom povolání www.povolania.eu
- *Stratégia celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva*. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 2007.
- VENDEL, Š.: *K východiskám kariérového poradenstva*. Vzdelávanie dospelých, mim. číslo / 2004, roč.IX, pp.27-38.
- ZVARIKOVÁ, M., J. FURDA: *Ty a tvoja kariéra*. Skupinový psychologicko-poradenský program. Časť I. Manuál. Metodický materiál pripravený s finančnou podporou ESF, kód projektu: 1123031035 - Projekt „Kariérne poradenstvo na Technickej univerzite v Košiciach“. Editor: OEP TUKE, 2006.

Návrh počtu kreditov

37 kreditov

22 kreditov za rozsah vzdelávania a 15 kreditov za ukončenie vzdelávania obhajobou záverečnej práce a záverečná skúška pred skúšobnou komisiou)